

KLAGANDE

Sylvie Msellati, 19680719-4268

Ombud: Jur.kand. Dan-Louis Schneider

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 4 januari 2019 i
mål nr 19313-18, se bilaga A

SAKEN

Byte av efternamn

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och beslutar att Sylvie Msellati har rätt
att byta efternamn till Montclair.

YRKANDEN M.M.

Sylvie Msellati yrkar att hon ska beviljas ändring av sitt efternamn till Montclair. Hon för fram bl.a. följande.

Det finns inte någon praktisk risk att hennes franska efternamn förväxlas med den svenska firman Montclair AB. Det finns även särskilda skäl för att godkänna namnbytet. Redan det faktum att hon har bytt till det efternamnet i Frankrike är tillräckligt. Att hon inte får ändra sitt svenska efternamn till Montclair strider även mot hennes rättigheter som unionsmedborgare. Det förekommer ett stort antal situationer i vardagen, inom såväl den offentliga som privata sfären, där det krävs att man styrker sin identitet. Vid varje tillfälle hon ska legitimera sig uppstår det tvivel kring hennes identitet. Det skapar stora problem för henne att inneha två efternamn.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås och hänvisar till vad som tidigare har förts fram.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Sylvie Msellati har rätt att byta efternamn till Montclair.

Av den utredning som Skatteverket har gjort i samband med Sylvie Msellatis ansökan om byte av efternamn framgår att en person i Sverige bär namnet Montclair som förnamn.

Enligt 14 § punkten 1 lagen om personnamn (2016:1013), PNL, får en person byta till ett nybildat efternamn endast om namnet inte används som förnamn. I förarbetena till bestämmelsen uttalas bl.a. att syftet med begränsningen är att förhindra byten till nybildade efternamn som används som förnamn, eftersom sådana förvärv som huvudregel inte är förenliga

med det svenska namnskicket. Det finns inte något krav på att någon faktiskt har namnet som förnamn, utan det är fråga om att namnet används som förnamn (prop. 2015/16:180 s. 40 f. och 105).

I likhet med förvaltningsrätten anser kammarrätten att uttalandena i förarbetena tyder på att bestämmelsen tar sikte på namn som genom sin användning har en förnamnskaraktär. Namnet Montclair har inte förnamnskaraktär i Sverige och det är därmed inte fråga om ett förvärv som är oförenligt med det svenska namnskicket. Sylvie Msellati skulle alltså kunna ges rätt att byta efternamn till Montclair trots att en person i Sverige bär namnet som förnamn. I 15 § PNL anges dock bl.a. att en person endast får byta till ett efternamn som inte kan förväxlas med ett efternamn som någon annan lagligen bär eller med någon annans i Sverige skyddade näringskännetecken eller varukännetecken.

Av Skatteverkets utredning framgår att tre personer bär namnet Monclair som efternamn och att det finns ett registrerat bolag med namnet Montclair AB vilket innebär att det finns en sådan förväxlingsrisk som anges i 15 § PNL, i vart fall enligt punkt 1 och 6. Kammarrätten har därför att ta ställning till om det även med beaktande av förväxlingsrisken finns särskilda skäl till att Sylvie Msellati ska få byta efternamn.

Bedömningen av om det finns särskilda skäl för att bevilja en ansökan får avgöras efter en helhetsbedömning i varje enskilt fall (se prop. 2015/16:180 s. 103). Av handlingarna i målet framgår bl.a. att franska myndigheter har beslutat att låta Sylvie Msellati byta efternamn till Montclair och att hon förekommer i franska register med det efternamnet. Vidare framgår att hon är såväl fransk som svensk medborgare. Enligt kammarrättens bedömning måste olika efternamn i olika länder vara förknippat med en betydande risk för problem och olägenheter. Med beaktande av denna risk anser kammarrätten att Sylvie Msellatis skäl att få byta efternamn väger tyngre än förväxlingsrisken enligt 15 § PNL. Konsekvenserna av att inte låta Sylvie

Msellati byta efternamn till Montclair framstår vid en helhetsbedömning som orimliga. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Catharina Brege
kammarrättsråd
ordförande

Jörgen van der Stad
kammarrättsråd

Elin Schmid
tf. assessor
referent

Anna Seppälä
fiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 20

DOM
2019-01-04
Meddelad i Stockholm

Mål nr
19313-18

KLAGANDE

SYLVIE Yvette Msellati, 19680719-4268
Tulegatan 42 Lgh 1403
113 53 Stockholm

MOTPART

Skatteverket
Folkbokföringsenhet västra
Box 2825
403 20 Göteborg

Dnr 210 298352-18/3389

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut 2018-06-20

SAKEN

Personnamn

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket beslutade den 20 juni 2018 att avslå Sylvie Msellatis ansökan om byte av efternamn till Montclair. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Namnet Montclair har förvärvats administrativt i Frankrike och är därmed inte ett familjerättsligt namn som kan registreras enligt 30 § lagen (2016:1013) om personnamn, PNL. Vidare bär en person i Sverige namnet som förnamn och namnet kan förväxlas med det befintliga företagsnamnet Montclair AB. Det har inte framkommit några särskilda skäl för att godkänna namnbytet.

Sylvie Msellati yrkar att hennes ansökan om byte av efternamn ska beviljas och anför bl.a. följande. Hon har i Frankrike beviljats byte av efternamn från Msellati till Montclair. Montclair är ett gammalt vedertaget efternamn i Frankrike och det finns även flera platser och städer i både Frankrike och Nordamerika med detta namn. Namnet är inte ett vedertaget förnamn, varken i Sverige eller i Frankrike. Att neka henne namnbyte i Sverige är unionsstridigt och begränsar hennes rätt till fri rörlighet både som privatperson och yrkesperson. Som exempel nämner Sylvie Msellati att de olika efternamnen kan försvåra när hon hos Försäkringskassan ber om ersättning för vård som lämnats i Frankrike. Vidare kan de olika namnen leda till bl.a. att hennes identitet och trovärdighet ifrågasätts när hon i sitt arbete som projektledare för internationella projekt behöver signera dokument och legitimera sig.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Sylvie Msellati är både fransk och svensk medborgare. Genom ett administrativt förvärv i Frankrike har hon bytt sitt efternamn från Msellati till Montclair.

Frågan i målet är om Skatteverket har haft fog för sitt beslut att avslå Sylvie Msellatis ansökan om byte av efternamn i Sverige.

Av 30 § PNL framgår att den som har förvärvat ett namn i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz genom födelse, ändrat civilstånd eller annat familjerättsligt förhållande har rätt att förvärva det namnet också i Sverige, om han eller hon vid förvärvet i den andra staten var medborgare eller hade hemvist där eller hade någon annan särskild anknytning dit.

Enligt 13 § PNL får en person byta sitt efternamn till ett nybildat efternamn eller till ett befintligt efternamn som inte kan förvärfvas enligt 4–12 eller 30 §, om förutsättningarna i 14–19 §§ är uppfyllda eller om det annars finns särskilda skäl.

Av 14 § 1 PNL framgår att en person får byta till ett nybildat efternamn endast om namnet inte används som förnamn.

Enligt 15 § 6 PNL får en person endast byta till ett efternamn som inte kan förväxlas med någon annans i Sverige skyddade näringskännetecken eller varukännetecken.

Det bör noteras att 15 § PNL är mer restriktivt formulerad än motsvarande bestämmelse i den tidigare gällande namnlagen (1982:670). Förr angavs att namnet inte får vara ”lätt” att förväxla med ett befintligt namn. I nuvarande lagstiftning har kvalifikationen lätt avskaffats. Syftet med en skärpning av förväxlingsrisken är att det blir något svårare att byta till ett efternamn som påminner om ett annat namn eller kännetecken. Detta motiveras av rätten att slippa intrång i sin namnrätt. Även om möjligheten att fritt få välja namn bör vara stor, är det inte befogat att tillåta val som inkräktar på andras namnrätt (prop. 2015/16:180 s. 48).

I författningskommentaren till dispensregeln i 13 § PNL anges bl.a. att med *särskilda skäl* avses att det i det enskilda fallet ska finnas skäl av tillräcklig styrka som motiverar att ett namnbyte godkänns trots att det annars finns hinder mot ett sådant byte. En tillämpning av dispensregeln innebär många gånger att någon annans rätt får stå tillbaka. Viss försiktighet ska därför iakttas och bestämmelsen är inte avsedd att skapa generella undantag från hinderreglerna. I stället syftar den till att efter en avvägning av motstående intressen undvika resultat som i det enskilda fallet inte framstår som rimliga. Om ett efternamn lagligen bärs av andra, kan det finnas särskilda skäl om sökanden har hämtat in samtycke att själv få förvärva namnet från dessa (prop. 2015/16:180 s. 103).

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Det är i målet ostridigt att Sylvie Msellati har förvärvat efternamnet Montclair genom ett administrativt förvärv i Frankrike. Bestämmelsen i 30 § PNL reglerar förvärv som skett genom familjerättsliga förhållanden. Sylvie Msellati kan således inte med stöd av 30 § PNL beviljas byte av efternamn i Sverige. Frågan är då om hon får byta till efternamnet med stöd av 13 § PNL.

Av utredningen i målet framgår att en person i Sverige bär namnet Montclair som sitt förnamn, vilket enligt 14 § PNL är ett hinder mot att tillåta ett byte till namnet som efternamn. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att syftet med begränsningen är att förhindra byten till nybildade efternamn som används som förnamn eftersom sådana förvärv som huvudregel inte är förenliga med det svenska namnskicket. I författningskommentaren anges att det inte finns något krav på att någon faktiskt har namnet som förnamn, utan att det är fråga om att namnet används som förnamn (prop. 2015/16:180 s. 40 f. och 105). Uttalandena tyder på att det är fråga om namn som genom sin användning har en förnamnskaraktär, vilket

Montclair enligt förvaltningsrättens mening inte kan bedömas ha i Sverige. Vid en avvägning mellan skyddet av det svenska namnskicket och Sylvie Msellatis intresse av att byta efternamn i Sverige väger därför det senare, enligt förvaltningsrättens mening, tyngre.

I likhet med Skatteverket anser förvaltningsrätten däremot att det finns en förväxlingsrisk med det befintliga företagsnamnet Montclair AB. Det finns således ett hinder mot att tillåta det som ett nybildat efternamn.

Frågan blir då om Sylvie Msellati ändå har rätt att få efternamnet Montclair registrerat på grund av att en annan utgång skulle strida mot hennes rättigheter som unionsmedborgare, eller om det finns andra särskilda skäl för att godkänna efternamnet.

Enligt artikel 21 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, FEUF ska varje unionsmedborgare ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier.

Av EU-domstolens praxis framgår att den omständigheten att en person tvingas bära olika efternamn i olika medlemsstater kan anses utgöra ett hinder mot ett utövande av den fria rörligheten.

I mål C-391-09, Runevič-Vardyn och Wardyn, uttalade EU-domstolen bl.a. följande. För att fastställa en begränsning av friheterna i artikel 21 FEUF krävs det att nationella myndigheters vägran att ändra ett namn ger upphov till "avsevärda problem" för de berörda, såväl administrativt, yrkesmässigt som privat. Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra om sådana avsevärda problem uppkommer. Om det kan konstateras att en konkret risk för att sådana avsevärda problem föreligger utgör detta en begränsning av den fria rörligheten.

Sylvie Msellati har själv valt att ändra sitt efternamn i Frankrike. Att hon till följd därav bär olika efternamn kan inte i sig anses utgöra en begränsning av hennes rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i medlemsstaterna. Vidare framgår av utredningen i målet att Sylvie Msellati innehar ett svenskt pass och ett franskt pass. Hon har således möjlighet att identifiera sig oberoende av vilket namn hon använder. Sylvie Msellati har förvisso tagit upp exempel på hur de olika namnen kan försvåra hennes tillvaro. Vid en sammantagen bedömning av dessa anser förvaltningsrätten dock att Sylvie Msellati inte visat att det föreligger någon sådan konkret risk för att ett nekande av namnbytet kommer ge upphov till avsevärda problem för henne. Några andra särskilda skäl som väger tyngre än Montclair AB:s intresse av skydd av sitt företagsnamn finns inte i målet. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-03).

Gustav Forsberg
Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Emma Algotsson har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.